

Juryrapport

Met zijn Prijs voor de vertaler als cultureel bemiddelaar eert het Nederlands Letterenfonds jaarlijks een vertaler die zich op een buitengewone manier verdienstelijk heeft gemaakt voor de verspreiding van Nederlandstalige literatuur in het buitenland, niet alleen als vertaler van die literatuur, maar ook door bijvoorbeeld titels voor vertaling aan te dragen bij uitgevers in zijn of haar eigen land en aspirant-vertalers of minder ervaren collega's te laten profiteren van zijn of haar kennis en ervaring.

Het is inmiddels de zevende keer dat deze prijs wordt uitgereikt, zij het als gevolg van de fusie van de twee letterenfonds onder een nieuwe naam: eerder ging hij naar Franco Paris uit Italië, Irina Michajlova uit Rusland, Adam Bžoch uit Slowakije, Olga Krijtová uit Tsjechië, Gheorghe Nicolaescu uit Roemenië en Ingrid Wikén Bonde uit Zweden. In deze opsomming ontbreken vertalers uit de ons omringende landen Duitsland, Engeland en Frankrijk, landen die tot de belangrijkste exportgebieden voor Nederlandse literatuur kunnen worden gerekend. De reden hiervoor is dat het Nederlands Letterenfonds, samen met het Vlaams Fonds voor de Letteren, voor vertalers uit deze landen al tweejaarlijkse prijzen heeft, de Elsen Otten Übersetzerpreis, de Vondel Translation Prize en de Prix des Phares du Nord.

Dit jaar gaat de Letterenfonds Prijs naar Dirk Jan Puls, Diego voor hispanisten, die zich sinds jaar en dag verdienstelijk maakt als onvermoeibare wegbereider voor de Nederlandstalige literatuur in Spaanstalige landen. Deze verdiensten betreffen in de eerste plaats zijn gevarieerde vertaaloeuvre, bestaande uit non-fictietitels als het *Dagboek* van Anne Frank, romans als *Heren van de thee* van Hella Haasse, *Turks fruit* van Jan Wolkers en *Spijkerschrift* van Kader Abdolah, en kinder- en jeugdtitels als *Florian Knol* en *Het boek van alle dingen* van Guus Kuijer. Daarnaast heeft Diego veel Nederlandstalige en zelfs Friese poëzie vertaald, van onder anderen H.C. ten Berge, Arjen Duinker, Eva Gerlach, K. Michel en Menno Wigman. Een proeve hiervan is te vinden op zijn Diego Puls Web.

In de tweede plaats heeft Diego Puls zijn tweetaligheid, te danken aan het feit dat hij als kind van Nederlandse ouders geboren en getogen is in Argentinië, ingezet als vertaalsupervisor en lid van de hoofdredactie van Van Dales Grote Woordenboeken Nederlands-Spaans en Spaans-Nederlands. Hoewel vertalers in de eerste plaats zijn aangewezen op verklarende woordenboeken in de bron- en de doeltaal, vormen vertaalwoordenboeken daarop een belangrijke aanvulling. De vertalers Nederlands-Spaans en Spaans-Nederlands met wie het Nederlands Letterenfonds zich gelukkig mag prijzen, doen met deze aanwinst dan ook dagelijks hun voordeel.

In de derde en niet de laatste plaats is Diego Puls al jaren een onmisbare schakel in wat tegenwoordig in beleidskringen wel de 'doorgaande leerlijn' wordt genoemd. Hij is een vaste adviseur van eerst het Productiefonds en nu het Nederlands Letterenfonds en heeft in die hoedanigheid veel nieuwe vertalers beoordeeld, gementoreerd en op andere wijze begeleid. Hij heeft tal van vertaalworkshops Nederlands-Spaans gemodereerd in opdracht van het voormalige

Productiefonds en het Expertisecentrum Literair Vertalen en organiseert elke zomer op eigen initiatief een vertaalworkshop Nederlands-Spaans in het Vertalershuis in Amsterdam. In die context heeft hij vanaf de allereerste editie van de Literaire Vertaaldagen nooit nagelaten de organisatie er fijntjes op te wijzen dat een vertaalworkshop Nederlands-Spaans daarvan een vast onderdeel zou behoren te zijn. De reactie van de organisatie dat dit om budgettaire en logistieke redenen niet mogelijk was, heeft hij diverse malen sportief gepareerd door dan maar op dezelfde dag een parallelworkshop in Utrecht te organiseren.

Ten slotte mag niet onvermeld blijven dat ook menige Nederlandstalige toerist in Spaanstalige gebieden diep bij Diego Puls in het krijt staat, dankzij de onvolprezen taalgids *Wat en hoe in het Spaans*. ‘Met deze gids in de hand,’ aldus de uitgever, ‘zult u er zeker in slagen om duidelijk te maken wat u bedoelt.’ Een mooier voorbeeld van culturele bemiddeling, waar elke vertaler zich in de eerste plaats mee bezighoudt, is nauwelijks denkbaar.

Tot 2006 heeft Diego Puls veel van zijn baanbrekende werk voor de Nederlandstalige literatuur verricht in samenwerking met de betreurde Ana Crespo Solans. Het Nederlands Letterenfonds wil met deze toekenning ook haar een postuum eerbetoon brengen.

De jury:

afdeling Vertaalbeleid Buitenland van het Nederlands Letterenfonds.